

دانشکده مدیریت و اطلاع‌رسانی پزشکی
گروه آموزشی کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی
نیمسال دوم 1405-1404

مشخصات درس
عنوان درس: رفتارهای اطلاع‌یابی و نیازهای اطلاعاتی
شماره درس: 613646
تعداد و نوع واحد: 2 واحد نظری
رشته و مقطع تحصیلی: دکترای کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی
ساعت اجرا: یکشنبه‌ها 10 تا 12
پیش نیاز درس: ندارد
مسئول درس
نام و نام خانوادگی: دکتر فیروزه زارع فراشبندی
آدرس دفتر و شماره تماس: دانشکده مدیریت و اطلاع‌رسانی پزشکی - طبقه دوم - اتاق 247 - تلفن 5163
آدرس پست الکترونیکی: firoozehz@yahoo.com
اهداف و روش‌ها
هدف کلی درس: آشنا کردن دانشجویان با مبانی نظری نیازهای اطلاعاتی و رفتارهای اطلاع‌یابی رسمی و غیررسمی؛ مکانیسم‌های شناخت رفتار اطلاع‌یابی انواع کاربران اطلاعات پزشکی؛ انواع مدل‌های رفتار اطلاع‌یابی به منظور طراحی و ارائه خدمات متناسب با نیازها و رفتارهای اطلاعاتی
اهداف رفتاری:
<ul style="list-style-type: none"> - با مفاهیم مرتبط با یادگیری و نظریه‌های یادگیری به عنوان پایه‌ای برای شناخت نیازهای اطلاعاتی و رفتارهای اطلاع‌یابی آشنا شود. - ربط در بازیابی اطلاعات و ارتباط آن با رفتارهای اطلاعاتی را بداند. - انواع مدل‌ها و نظریه‌های رفتار اطلاعاتی را بداند. - مبانی نظری و به ویژه روانشناختی نیازهای عاطفی، بنیادی، سازمانی و اطلاعاتی را بیان کند. - مبانی نظری رفتارهای اطلاع‌یابی رسمی و غیررسمی را بیان کند. - عوامل فناوری تأثیرگذار بر رفتار اطلاع‌یابی را بشناسد. - تعامل انسان و کامپیوتر با به عنوان یکی از مهم‌ترین عوامل تأثیرگذار بر اطلاع‌یابی تفسیر نماید. - انواع عوامل اجتماعی و فرهنگی تأثیرگذار بر رفتار اطلاع‌یابی کاربران منابع پزشکی را برشمارد و توضیح دهد. - مکانیسم‌های شناخت رفتار اطلاع‌یابی و نیازهای اطلاعاتی انواع کاربران اطلاعات، به ویژه اطلاعات پزشکی را با توجه به انواع مدل‌های رفتار اطلاع‌یابی بیان کند. - رابطه نیازها و رفتارهای اطلاع‌یابی را با طراحی سیستم و ارائه خدمات بیان کند. - انواع مطالعات و تحقیقات حوزه رفتار اطلاعاتی را با تأکید بر محیط‌های پزشکی بشناسد. - یک تحقیق دانشگاهی در زمینه رفتار اطلاع‌یابی را نقد کند و نقد تهیه شده را در کلاس ارائه نماید. - یک تحقیق دانشگاهی در زمینه نیازهای اطلاعاتی کاربران اطلاعات پزشکی را نقد کند و نقد خود را در کلاس ارائه نماید.
روش تدریس: سخنرانی - پرسش و پاسخ و مباحثه
وسایل و تجهیزات آموزشی مورد نیاز: نرم‌افزار پاورپوینت - دسترسی به اینترنت - واتساپ
روش ارزشیابی: انجام تکالیف کلاسی در طول ترم - ارائه پش‌نویس مقاله - ارائه کلاسی - امتحان پایان ترم

سیاست‌ها و قوانین درس:

1. حضور مرتب و به موقع در کلاس، انجام به موقع تکالیف کلاس، رعایت شئون کلاسی (3 نمره)
2. ارائه کلاسی (3 نمره)
3. پیش‌نویس مقاله (7 نمره)
4. امتحان پایان ترم (7 نمره)

منابع درس

1. فیشر کرن ای، اردلز ساندر، مک کچنی لین. نظریه‌های رفتار اطلاعاتی. ترجمه فیروزه زارع فراشبندی، محسن حاجی‌زین‌العابدینی، غلام حیدری، لیلا مکتبی فرد؛ ویراسته زاهد بیگدلی. تهران: نشر کتابدار، 1387. (منبع اصلی / بخش‌هایی از کتاب)
2. کیس دونالد. جستجوی اطلاعات، بررسی تحقیقات درباره اطلاع‌یابی، نیازهای اطلاعاتی و رفتار اطلاعاتی. ترجمه زاهد بیگدلی، شبنم شاهینی، روح‌اله خادمی، صدیقه طاهرزاده موسویان. اهواز: دانشگاه شهید چمران اهواز؛ 1393. (منبع اصلی / بخش‌هایی از کتاب)
3. لاله‌زاریان آناسیک. بررسی رفتار اطلاع‌یابی سلامت بیماران دیابتی بر اساس مدل لانگو. پایان‌نامه کارشناسی ارشد. اصفهان: دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، دانشکده مدیریت و اطلاع‌رسانی پزشکی، 1393. (منبع اصلی / بخش مدل‌های اطلاع‌یابی سلامت و یافته‌ها)

منابعی برای مطالعه بیشتر

4. اسپینک آماندا. رفتار اطلاعاتی: یک گزینه تکاملی. ترجمه زاهد بیگدلی، فاطمه رفیعی نسب. تهران: نشر کتابدار؛ 1392.
5. داورپناه محمدرضا. ارتباط علمی: نیازهای اطلاعاتی و رفتار اطلاع‌یابی. تهران: دبیزش؛ 1386.
6. داورپناه محمدرضا، آرمیده معصومه. اطلاعات و جامعه. تهران: دبیزش؛ 1391.
7. بابایی محمود. نیازسنجی اطلاعات. تهران: پژوهشگاه اطلاعات و مدارک علمی ایران؛ آخرین ویرایش.
8. ویستر فرانک. نظریه جامعه اطلاعاتی. تهران: کتابدار؛ آخرین ویرایش.
9. مقالات فارسی و انگلیسی مرتبط با مباحث کلاسی.

جدول زمان بندی درس

جلسه	موضوع	مدرس
اول	قرائت و ارائه طرح درس- معرفی منابع درس- بیان انتظارات و سیاست‌های کلاسی- تعیین سطح کلاس	دکتر فیروزه زارع فراشبندی
دوم	تعاریف، مفاهیم، اصطلاحات مرتبط با رفتارهای اطلاع‌یابی و نیازهای اطلاعاتی	دکتر فیروزه زارع فراشبندی
سوم	آشنایی با مفاهیم مرتبط با یادگیری نظریه‌های یادگیری به عنوان پایه‌ای برای شناخت نیازهای اطلاعاتی و رفتارهای اطلاع-یابی	دکتر فیروزه زارع فراشبندی
چهارم	نظریه‌های یادگیری (ادامه)	دکتر فیروزه زارع فراشبندی
پنجم	رابطه در بازیابی اطلاعات و ارتباط آن با رفتارهای اطلاعاتی	دکتر فیروزه زارع فراشبندی
ششم	انواع مدل‌ها و نظریه‌های رفتار اطلاعاتی	دکتر فیروزه زارع فراشبندی
هفتم	انواع مدل‌ها و نظریه‌های رفتار اطلاعاتی (ادامه)	دکتر فیروزه زارع فراشبندی
هشتم	انواع مدل‌ها و نظریه‌های رفتار اطلاعاتی در حوزه سلامت	دکتر فیروزه زارع فراشبندی
نهم	انواع مدل‌ها و نظریه‌های رفتار اطلاعاتی در حوزه سلامت (ادامه) رفتارهای اطلاع‌یابی رسمی و غیررسمی	دکتر فیروزه زارع فراشبندی
دهم	مبانی نظری و به ویژه روانشناختی نیازهای عاطفی، بنیادی، سازمانی و اطلاعاتی	دکتر فیروزه زارع فراشبندی
یازدهم	عوامل فناوری تأثیرگذار بر رفتار اطلاع‌یابی تعامل انسان و کامپیوتر با به عنوان یکی از مهم‌ترین عوامل تأثیرگذار بر اطلاع‌یابی	دکتر فیروزه زارع فراشبندی
دوازدهم	عوامل اجتماعی و فرهنگی تأثیرگذار بر رفتار اطلاع‌یابی کاربران منابع پزشکی	دکتر فیروزه زارع فراشبندی
سیزدهم	مکانیسم‌های شناخت رفتار اطلاع‌یابی و نیازهای اطلاعاتی انواع کاربران اطلاعات، به ویژه اطلاعات پزشکی با توجه به انواع مدل‌های رفتار اطلاع‌یابی	دکتر فیروزه زارع فراشبندی
چهاردهم	رابطه نیازها و رفتارهای اطلاع‌یابی با طراحی سیستم و ارائه خدمات انواع مطالعات و تحقیقات حوزه رفتار اطلاعاتی با تأکید بر محیط‌های پزشکی	دکتر فیروزه زارع فراشبندی
پانزدهم	نقد یک تحقیق دانشگاهی در زمینه رفتار اطلاع‌یابی (با مشارکت دانشجویان) نقد یک تحقیق دانشگاهی در زمینه نیازهای اطلاعاتی کاربران اطلاعات پزشکی (با)	دکتر فیروزه زارع فراشبندی
شانزدهم	ارائه کلاسی دانشجویان ارائه پیش‌نویس مقاله تعیین شده توسط دانشجویان و اصلاح آن زیر نظر استاد	دکتر فیروزه زارع فراشبندی
هفدهم	امتحان پایان ترم	دکتر فیروزه زارع فراشبندی